

Tärnülesanne nr. 52

Olgu (a_n) positiivsete liikmetega jada nii, et $\lim_n \frac{a_n}{n} = 0$ ja $\overline{\lim}_n \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n} \in \mathbb{R}$. Leidke $\lim_n \frac{a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2}{n^2}$.

Lahendus:

Loon uue jada:

$$p_n := a_n$$

$$t := \lim_n \frac{p_1 + p_2 + \dots + p_n}{n}$$

$$P_n := p_1 + p_2 + \dots + p_n = \lim_n tn$$

Tähistan kolmanda piirväärtuse ümber:

$$\begin{aligned} \lim_n \frac{a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2}{n^2} &= \lim_n \frac{a_1 * p_1 + a_2 * p_2 + \dots + a_n p_n}{n^2} = \\ \lim_n t \frac{a_1 * p_1 + a_2 * p_2 + \dots + a_n p_n}{tn} &= \lim_n t \frac{a_1 * p_1 + a_2 * p_2 + \dots + a_n p_n}{nP_n} \end{aligned}$$

Ning loengu konspekti kaalutud keskmiste kohta käiva lause 2.31 kohaselt kui $P_n \rightarrow \infty$:

$$\begin{aligned} a_n \rightarrow A \Rightarrow \lim_n \frac{a_1 * p_1 + a_2 * p_2 + \dots + a_n p_n}{P_n} &= A \iff \\ \lim_n t \frac{a_1 * p_1 + a_2 * p_2 + \dots + a_n p_n}{nP_n} &= \frac{tA}{n} \end{aligned}$$

Ülesandes on öeldud et $\lim_n \frac{a_n}{n} = 0$ seega $\frac{tA}{n} = t0$ ning kuna t on reaalarv siis saame öelda, et $\lim_n \frac{a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2}{n^2} = 0$. Jääb alles veel juht kus P_n ei lähene lõpmatusele, kuid kuna iga a_n on positiivne, peab see tähendama, et $P_n \in \mathbb{R}_+$, ning sel juhul ei saa summa P_n minna lõpmatusesse ka juhul kui iga liige ruutu võtta ning $\lim_n \frac{k}{n^2} = 0 \quad k \in \mathbb{R}$. Seega on küsitud piirväärtus alati 0.